

CERTIFICAREA PRODUSELOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ana PAVILESCU, Ilie NUCĂ

Universitatea Tehnică din Moldova

Rezumat: *Lucrarea se referă la criteriile generale pentru organismele de certificare a sistemului de calitate și pentru cele ce execută certificări de produse și servicii. Sunt descrise condițiile impuse organismului de certificare și agenților economici angajați în producerea și comercializarea produselor și serviciilor precum și de proiectare și implementarea sistemului calității. Activitatea în domeniul certificării este orientată spre asigurarea protecției drepturilor, sănătății și securității consumatorilor, a mediului ambiant.*

Cuvinte cheie: *Certificare, verificare, constatare, defect, metode de analiză, indici de calitate, marcă, securitate națională.*

1. Introducere

Certificarea este procedura de atestare a conformității unui produs, a unui serviciu sau a unui sistem de organizare a întreprinderii în raport cu un standard. Activitatea în domeniul certificării este orientată spre asigurarea protecției drepturilor, sănătății și securității consumatorilor, a mediului înconjurător.

Certificarea a apărut pentru prima dată în anul 1950 în Germania în scopul confecționării armamentelor, care fiind puse în fabricare au prezentat pericol pentru viața și sănătatea consumatorilor. Condiția impusă organismului de certificare este în primul rând neutralitatea de interese între agenții economici angajați în producerea și comercializarea produselor și serviciilor, precum și de proiectare și implementarea sistemului calității.

În scopul asigurării de evaluare a conformității produselor în Republica Moldova au fost instituite Sistemul Național de Acreditare și Sistemul Național de Evaluare a Conformității, care reprezintă structuri organizatorice separate, cu reguli și proceduri proprii.

2. Conținutul certificării

Certificarea reprezintă o modalitate de atestare a conformității produselor, serviciilor, proceselor, sistemului calității unei întreprinderi, cu un referențial prestabilit, atestare pe care o realizează un organism neutru, independent de producător și beneficiar, denumit organism de certificare.

Certificarea este înlocuită sau asemănată cu proprietățile din fig.1 care prezintă procedurile de evaluare a calității produselor, care sunt conforme cu standardul de fabricare utilizat la fabricarea produsului.

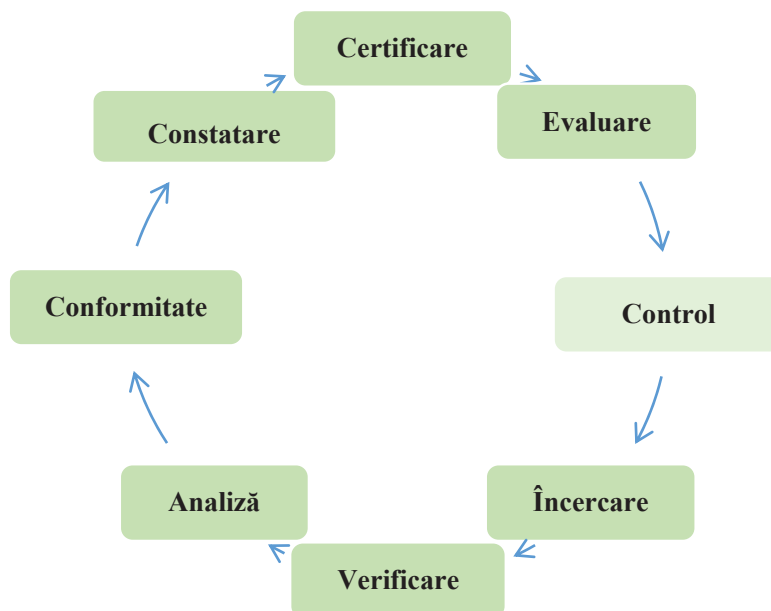

Figura 1. Esența certificării

Evaluarea conformității produselor din cadrul Sistemului Național de Evaluare a Conformității se efectuează de organismele de evaluare a conformității acreditate precum și de organismele de evaluare a conformității desemnate în conformitate cu regulile sistemului aprobat.

3. Tipuri de certificare în Republica Moldova

Legislația Republicii Moldova [1-4] prevede 2 tipuri de certificări (fig.2). Certificarea obligatorie (legală) reprezentată în figura 2 se efectuează, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv de prezenta lege, prin eliberarea certificatului de conformitate sau întocmirea de către furnizor a declarației care atestă conformitatea produselor cu condițiile specificate. Documentele normative cu privire la produsele potențial periculoase pentru viața, sănătatea și averea consumatorilor și pentru mediu trebuie să conțină cerințe obligatorii privind inofensivitatea acestora.

Certificarea voluntară a produsului, care se bazează pe regulamente voluntare și de marcă colectivă, constituie un instrument de calificare, pentru valorificarea particularităților producțiilor agroalimentare și pentru a comunica acest lucru pieței.

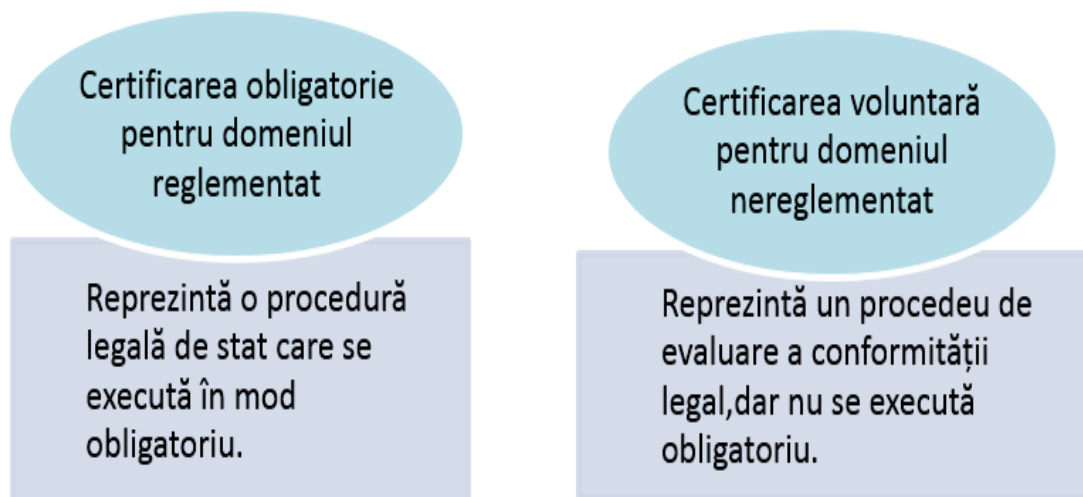

Figura 2. Tipuri de certificare

4. Structura organelor de stat care execută procesul de certificare

Evaluarea conformității se efectuează de organisme de evaluare a conformității acreditate, precum și de organisme de evaluare a conformității desemnate în conformitate cu regulile sistemului aprobate în modul stabilit. Organismele de evaluare a conformității își desfășoară activitatea în conformitate cu regulile și procedurile Sistemului Național de Evaluare a Conformității, prevăzute în documentele normative aprobate în modul stabilit.

Organismul Național de Evaluare a Conformității elaborează și implementează politica de stat în domeniul asigurării conformității produselor, stabilește principiile și regulile de asigurare a conformității în Republica Moldova, este persoana juridică și își desfășoară activitatea în baza regulamentului său aprobat de Guvern.

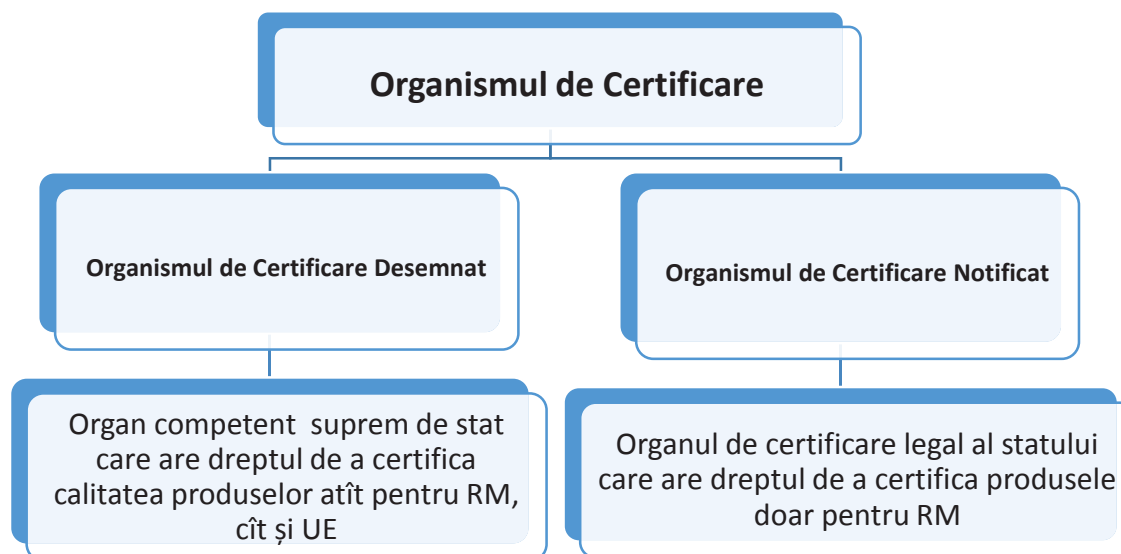

Figura 3. Organele de stat care execută procesul de certificare

5. Marci de conformitate

Mărcile naționale de conformitate pentru certificarea obligatorie (legală) și benevolă în Sistemul Național de Certificare se elaborează de către organismul național de certificare. Imaginea grafică, dimensiunile și regulile de utilizare a mărcilor naționale de conformitate se stabilesc în corespundere cu standardul respectiv.

Mărcile naționale de conformitate sânt proprietate a organismului național de certificare și se utilizează pentru marcarea produselor certificate conform regulilor Sistemului Național de Certificare și conform prezentei legi.

Dreptul de utilizare a mărcilor naționale de conformitate se transmite furnizorilor de către organismul național de certificare în baza acordului de licență, întocmit și semnat conform regulilor Sistemului Național de Certificare.

Informația privind mărcile naționale de conformitate înregistrate se publică, în modul stabilit, pentru a asigura protecția lor juridică.

Marca SM-marcă (fig.4) de conformitate națională, care demonstrează că produsul este conform reglementărilor tehnice sau standardelor prevăzute de legislație [4].

Figura 4. Marca de conformitate a Republicii Moldova

6. Etapele de certificare a produselor

Certificarea produselor este realizată prin următoarele etape:

❖ *Prezentarea cererii pentru certificarea produsului*

Pentru efectuarea certificării solicitantul prezintă o cerere la organismul de certificare set de documente normative în scopul de a fi certificate produsele finisate.

❖ *Analiza cererii și a documentelor prezentate*

Organismul de certificare examinează cererea și într-un termen maximum de 15 zile de la data îndeplinirii obligațiilor contractuale ia decizia asupra cererii și informează despre aceasta solicitantul.

❖ *Luarea deciziei asupra cererii*

Se analizează toate documentele prezentate de către solicitant, de către experții din cadrul organismului de certificare. Dacă documentele sunt clare și concrete se încheie contractul pentru certificare dintre solicitant și organismul de certificare.

❖ *Identificarea produsului*

Se formează o echipa de experți din cadrul organismului de certificare care au menirea de a pleca la întreprindere și de a identifica produsele care urmează a fi certificate.

❖ *Prelevarea mostrelor*

Se stabilește eșantionul prin procedura de prelevare a mostrelor, respectând regulile de identificare și depozitare, marcarea, sigilarea mostrelor pentru efectuarea încercărilor și documentarea procedurii de prelevare a mostrelor se efectuează conform documentului normativ respectiv de către expertul sau reprezentantul organismului de certificare.

❖ *Efectuarea încercărilor mostrelor*

Încercările în scopul certificării produselor în domeniul reglementat se efectuează în laboratoarele de încercări acreditate și desemnate. Încercările în scopul certificării se efectuează conform programului de încercări elaborat de către organismul de certificare.

❖ *Evaluarea procesului de producție*

În dependența de schemele de certificare se efectuează evaluarea procesului de producție. Evaluarea procesului de producție se efectuează în conformitate cu procedurile elaborate de organismele de certificare a produselor.

❖ *Examinarea rezultatelor evaluărilor*

Organismul de certificare în baza examinării tuturor informațiilor culese în timpul procesului de evaluare și a oricăror alte informații, ia decizia de eliberare a certificatului de conformitate.

❖ *Luarea deciziei privind eliberarea certificatului de conformitate*

În cazul deciziei pozitive organismul de certificare întocmește certificatul de conformitate și îl înregistrează în registrul certificatelor de conformitate emise.

❖ *Eliberarea certificatului de conformitate*

Certificatul de conformitate pentru produse se eliberează pentru grupe de produse omogene care sunt fabricate de același producător și certificate la unele și aceleași cerințe ale documentelor normative.

❖ *Evaluarea periodică a produselor certificate*

Evaluarea periodică a produselor certificate se efectuează cu scopul de a stabili dacă procesele continua să corespundă cerințelor conform cărora au fost certificate și dacă titularul certificatului de conformitate respecta regulile de utilizare a mărcii naționale de conformitate SM și prevederile din contractele încheiate.

7. Concluzii

Certificarea produselor se efectuează cu scopul de a stabili dacă produsele corespund cu standardul de fabricare și dacă titularul certificatului de conformitate respectă regulile de utilizare a mărcii naționale de conformitate SM, asigurării securității naționale, evitării fraudelor, apărării drepturilor, protecției vieții, sănătății și averii consumatorilor, protecției mediului, conform obiectivelor Organizației Mondiale a Comerțului.

Pentru asigurarea activității de evaluare a conformității produselor Republica Moldova a instituit două structuri separate cum sunt Sistemul Național de Acreditare și Sistemul Național de Evaluare a Conformității. Aceste sisteme dețin reguli și proceduri proprii, care sunt menite să asigure conlucrarea tuturor participanților și coordonarea respectivă a activității de evaluare a conformității.

Bibliografie

1. Legea nr. 235 din 01.12.2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=342417>
2. Hotărârea Guvernului nr. 49 din 15.01.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile de evaluare a conformității produselor industriale din domeniul reglementat. <http://lex.justice.md/md/346379/>
3. Legea nr. 422 din 22.12.2006 privind securitatea generală a produselor. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=321895>
4. RG-1. Reguligenerale de certificare a produselor. <http://www.cmac.md/public/files/ServicCertificare/Regulile%20generale%20de%20certificare%20a%20produselor.PDF>
5. A. Tarlajanu. *Controlul și Certificarea Producției*. Îndrumar de laborator. UTM, 2010.-46p.